"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.
Subscription per year $4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"
часопись для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Стоваришене "Українських Робітничих Вістий"
Передплата на рік ..... $4.00.
Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РАДІСТЬ ШАКАЛЇВ.

Посуха в надволжанських ґуберніях Росії, а в наслідок сего і марево голоду перед населенем сих ґуберній — є одним з найбільших ударів, що в послідних роках були нанесені населеню Росії. Ся посуха є болючим ударом не лише для російського населеня, але і для пролетаріяту цілого світа. Адже-ж Совітська Росія перша підняла прапор освободженя пролетаріяту з ярма капіталізму і через поверх три роки вела боротьбу з світовим капіталом за те освободжене. Адже-ж Совітська Росія проливала свою кров в боротьбі з буржуазним світом не лише за свою свободу, але і за свободу пролетаріяту цілого світа. Адже-ж Совітська Росія є нині тим сонцем, що присвічує пролетаріятови всіх країв в його тяжкій боротьбі з капіталізмом. Вже сам факт істнованя Совітської Росії, де власть має пролетаріят а не буржуазія, є таким болючим для буржуазії, що вона ніяк не може з тим фактом погодити ся. І тому всї удари чи нещастя, які спадають на Совітську Росію, є рівночасно болючі і для пролетаріяту цілого світа. Тому й послідне нещасте Росії, посуха, викликає у всесвітного пролетаріяту співчуте до голодуючого населеня Росії, як також щире бажанє помочи йому, що в части переводить ся вже в житє.

Кождий зі здоровою головою чоловік знає, що причиною сегорічної посухи в Приволжу Росії, а тим самим і причиною голоду кільканайцятьох міліонів людий не є в ніякій мірі большевики, не є совітська власть. Кождий бодай троха читаючий чоловік знає також, що такі або подібні посухи і недороди трафляли ся часто в колишній царській Росії і в наслідок того міліони людий пухли тоді і вмирали з голоду. І в той час, коли транспорт в Росії не був тоді зруйнований, як се є нині, і голодуюче населенє можна було до певної міри ратувати, в той час царське правительство або нічого не робило в справі ратованя голодуючого населеня, або передавало кілька чи кільканайцять міліонів рублів якому ґенерал-ґубернаторови чи другому високому урядникови на ратованє голодуючих — і сї гроші були розкрадені тими, що їх отримали. І наслідок був той, що населенє голодувало і вмирало з голоду. Нині-ж справа мається зовсім інакше. Совітське правительство і взагалї всї урядові та робітничі інституції разом з комуністичною партією роблять все, що є в їх силах, щоби ратувати населенє навіщених посухою ґуберній, — однак їм на перешкоді стоїть перше всего зруйнований транспорт. І тому російський ратунковий комітет звернув ся о поміч для голодуючих до заграниці. А совітське правительство, хоч і не звертало ся о таку поміч, однак через народного комісара для заграничних справ Чічеріна заявило, що прийме з подякою всяку поміч голодуючим, з якого-б вона жерела не прийшла.

Такий стан річий в Совітській Росії дав нагоду буржуазній пресї до виписуваня нових брехонь про Совітську Росію, дав нагоду до нових нападів на совітську власть. Ся преса скористувала ся теперішною посухою і голодом в Росії та тим, що Росіяни звернули ся до заграниці о поміч для голодуючого населеня — і почала по просто писати, що за теперішне положенє в Росії, спричинене посухою, винні большевики, винна совітська власть. Ся преса каже, що большевики зруйнували промисл і транспорт, що вони довели до того, що Росія не може дати собі ради і мусить просити заграницю о поміч. Але не згадує ся преса, що крім центральної Росії, решта колишної царської імперії а нинїшної радянської федерації була під кількаразовим наїздом ріжних банд, які при кождім своїм відступі не лише забирали з собою все, що могли, між иншим і зелїзничі вози та льокомотиви, але і палили все та висаджували в воздух, як зелїзничі мости, стації, склади і т. п. Так робили Денікін, Колчак, Юденіч, Петлюра, Поляки, Махно, Григоріев, Семенов і инші. Не згадує також ся преса, що від 1914 року аж до закінченя війни з Польщею і бандами Петлюри та Балаховича минувшого року, Росія находила ся постійно у війні і за той час і той транспорт, що остав ще незнищений білоґвардійськими бандами, все зуживав ся а не прибільшував ся. Царська Росія спроваджувала льокомотиви і зелїзничі вози з заграниці, а Совітська Росія за час свого істнованя не спровадила з заграниці нічого, бо була бльокадована аліянтами. Дальше, будучи занятою війною з білими, вона навіть не мала часу ні спромоги направляти того транспорту, що був в її руках і з часом зуживав ся та нищив ся. Про се все буржуазна брехлива преса не пише. А коли взяти сї факти під увагу, то чи стане дивним, що в Росії зруйнований нині транспорт? Або — чи можна за зруйноване того транспорту і за теперішний голод в Совітській Росії обвинувачувати большевиків, совітську власть? Так може казати лише продажна буржуазна преса, яка сама в великій мірі причинила ся до того, що транспорт в Росії нині зруйнований і російське населенє терпить голод.

Буржуазна преса республиканської (!) Франції йде ще дальше. Вона виразно говорить, що за піднесенє куска хлїба голодуючим селянам і робітникам Росії треба повалити совітську власть. Бо ся власть, після думки французької буржуазної преси, є винна за теперішне нещасте в Росії. Так отверто заговорили "Figaro", "La Liberte", "Temps", "Journal des Debats" та инші. Всї вони за услівє помочи Росії поставили повалене большевиків. А "Journal des Debats" отверто заявляє, що "нація складаюча ся з більше як сто міліонів, яка підчиняєть ся тиранії (!) кількасот убійників і визискувачів — нарід, жовніри котрого оставили своїх союзників — що такий нарід до певного степеня заслугує на свою судьбу", себто заслугує на теперішний голод, який його спіткав під совітською владою. Так цинічно висловила ся одна зі згаданих ґазет. Инші думають те саме, лише ніяково їм про се отверто заговорити. Се саме можна сказати і про буржуазну пресу на всїх мовах. Словом, буржуазна преса тїшить ся з теперішного нещастя Росії, а буржуазія плянує, як би то використати се нещасте на повалене ненависних її большевиків. Не змогла вона оружем повалити совітської власти за послідні роки, то думає зробити се тепер, коли в Росії з причини посухи повстав голод і буржуазія має надію, що можна буде придушити до землї голодного селянина і робітника. Буржуазія тїшить ся з нещастя Росії і хоче перевести свої злочинні пляни в житє, себто хоче з піднесенєм кусника хлїба голодному російському селянинови і робітникови — повалити рівночасно оружем його власть.

Та хочеть ся непохитно вірити, що радість буржуазії і її преси передвчасна. Населенє Росії, що правда, переживає тепер одну з найтяжших кріз за часів істнованя радянської републики, однак воно вспіє перебути сю крізу, як перебуло вже і минувші за послідних близько 4 роки. І хоч голодний є тепер і ослаблений російський пролетаріят — він всетаки знайде ще в собі досить сили, щоби відбити новий напад буржуазії, єсли би вона хотїла його виконати на совітську федерацію при піднесеню її кусника хлїба.

І тому радість капіталїстичних шакалїв покищо передвчасна. В.

ВІЧЕ В СПРАВІ "ПЕТРУШЕВИЧІВСЬКИХ БОНДІВ."

В неділю, 7. серпня, вечером відбулось в Укр. Роб. Домі, в Вінніпеґу, масове віче в справі так званих "петрушевичівських бондів", продаж яких серед українських фармерів і робітників в Канаді плянуєть ся аґентами так званого "петрушевичівського правительства галицької держави". На віче прибуло велике число робітників, помимо того, що тепер многі повиїздили працювати на фармах, а дехто пішов на віче скликане в послідній хвилї петрушевичівцями в Квінс театрі, щоб довідатись що там буде ся говорити про сю загадочну штуку з "бондами".

На вічу промовляли т. Попович, котрий був предсїдателем, і т. Навізівський, референт. Бесїдники пояснили зібраним робітникам і робітницям, що Петрушевич, бувший диктатор Західної Української Републики звернув ся до українських еміґрантів в Злучених Державах з відозвою, щоб они купували бонди розписаної ним позички на **сто тисяч долярів,** обіцюючи звернути гроші за ті бонди з процентом (6-ий процент) після того, як його правительство збудує якусь **"галицьку державу"** і візьме там владу в свої руки. Після появи тої відозви Петрушевича, підписаної ще кількома відомими колишніми габсбурґськими сервілїстами (Костем Левицьким і др.) появилась в місцевій (вінніпеґській) анґлїйській пресї заява якогось пана Боєра (котрий назвав себе фінансовим аґентом Західної Української (Галицької) Народної Републики), що приготовляють ся до продажі бонди позички в висоті одного міліона ($1,000.000) долярів для фінансованя Захід. Української Галицької Републики, та що більша часть тих гроший піде на закупно поживи, медикаментів, одежі і инших річий тут таки в Канаді. Справою сею занимають ся в Канаді відомі українські патріотичні птиці: Арсенич, Ферлей, Стечишин (Ілько або Мирослав), Войценко, Слюзар, Божик, Бичинський, Гикавий, капелян Жук і др. під доглядом Льоня Цегельського, аґента петрушевичівського правительства в Злуч. Державах.

Петрушевич продає бонди по $5, 10, 25, 50 і 100 дол. на 6%, ґарантовані природними і всякими иншими богацтвами "Галицької Держави", і платні після того, як та держава буде створена і власть буде в руках петрушевичівського правительства. Його аґенти в Канаді мають продавати бонди по 25, 50, 100, 200 і 300 долярів, на 8%, ґарантовані природними і всякими иншими богацтвами "Західної Української Галицької Републики" і платні після того, як та република буде сворена з петрушевичівським правительством у власти. Ні одна ні друга република не істнує, тому мабуть петрушевичівським аґентам не важно як її звати і скільки на її рахунок позички затягати. Петрушевич зве "Галицька Держава", а они охрестили "Західна Українська Галицька Република"; Петрушевич хоче лише $100,000, а они — давай $1,000,000. Петрушевич позичає на дальше веденє полїтичної і дипльоматичної акції за границею, а його аґенти в Канаді пускають людям блахмана в очи, що они будуть купувати тут поживу, медикаменти і пр. Сего очевидно, потрібно їм було, щоби справу представити так ніби то тут розходить ся не лише о грошеву допомогу віденським нацаль-демократичним панам, невилїчимо хорим на "правительственну хоробу", але що з тої позички ще й комусь на хлїб і медикаменти буде. Инакше трудно буде дурити і найтемнїйшого фармера, щоб позичив хочаб зломаний шелюг на таку "ґарантію", яку они дають. (Бо чи може напр. Ферлей ґарантувати свої позички богацтвами Буковини, коли она до нього не належить? — Прим. складача.) Навіть місцеві анґлїйські ґазети уважали своїм обовязком зараз-же на другий день звернути увагу своїх читачів, що они представили справу неясно і що така република як їх поінформовано (мабуть з польських кругів), не істнує, та що позичка ґарантуєть ся богацтвами Східної Галичини, котру аліянти віддали під протекторат Польщі на 25 лїт і Буковини, котру віддано на завсїгди Румунії.

Референт з окрема розказав зборам історію того так званого "петрушевичівського правительства", котре завсїгди першим і послїдним своїм святим обовязком уважало зберегти старий суспільний лад із усїм його важким гнетом для робочого люду, та не допустити до "скривдженя" панів дїдичів і всїх паразитів, котрі віками смоктали кров і піт галицького селянина і робітника. Розказав він, як диктатор Петрушевич повів галицьку армію проти селян і робітників Радянської України і як остаточно зрадив ту армію віддавши її на арматне мясо чорносотенному, царському ґенералови Денікінови, а сам утїк з її грішми до Румунії.

Тепер він просить, щоб йому позичити гроший для піддержаня його дальшої "полїтичної і дипльоматичної діяльности", бо инакше — каже він — його "правительство" розлетить ся. Колиж оно розлетить ся, то вся справа "Галицької Держави" (про яку небудь українську державу або републику в його відозві анї словом не згадуєть ся) пропаде, бо де-ж тоді взяти правительства? Виходить таке: або Петрушевич, або нїхто. Питати галицьких селян і робітників про те, якого правительства они схотїли-б, виходить, нема потреби. Дарма, що они не схотїлиб, коли диктатор Петрушевич того хоче. На теєж він диктатор.

Тимчасом, говорили бесїдники, селяни і робітники східної Галичини пізнались вже на диктаторах Петрушевичах і отаманах Петлюрах і знають чийому богови вони служать. Не ждуть они їхнього поратунку а суд для них готовлять. Волю здобудуть они не завдяки кавярняній, полїтичній і дипльоматичній акції своїх клясових ворогів, а своєю власною силою, та при допомозї робітників і селян Радянської України і других совітських републик.

Після промов бесїдників була предложена зборам слїдуюча резолюція:

1. Збори українських робітників в місті Вінніпеґу, 7. серпня, 1921 р. осуджують облудну роботу аґентів так званого "петрушевичівського правительства" і заявляють, що те так зване "петрушевичівське правительство" після того, як оно гадебно зрадило галицьких українських селян і робітників, віддавши їхню армію царському ґенералови Денікінови та допомігши закріпостити східну Галичину в неволю шляхоцької Польщі, не має права заступати галицьких українських селян і робітників і говорити в їхньому імени.

2. Збори перестерігають українських робітників і фармерів Канади і Злучених Держав перед новим обманством упляннованим так званим "петрушевичівським правительством" і його тутешніми аґентами, котре основуєть ся на продажі бондів освободженя так званої "Галицької Держави".

3. Збори рішучо протестують перед пролетаріятом всього світа проти звірських знущань і нелюдського винищуваня всїх свідомих селян і робітників Східної Галичини польськими властями та проти насильного панованя шляхоцької Польщі над Східною Галичиною і висказують надію, що селяни і робітники Східної Галичини при допомозї робітників і селян Радянської України, других совітських републик і пролетаріяту всїх країв, освободять Східну Галичину так від неволї шляхоцької Польщі, як і з під опіки свого панства і його самозванчих правительств.

При голосованю за сею резолюцією встали всї присутні, крім п. Новака, котрий мабуть був післаний "Укр. Голосом" на збори для "розвідки".

Після того промовляли ще два учасники зборів: якийсь малограмотний учитель Загарійчук, котрий правдоподібно післаний був сказати щось в обороні Петрушевича і Ко., але не міг одного реченя склеїти до ладу і публика його висміяла, та звичайний робітник, т. Ґонта, котрий, хоч і заявляв, що перший раз отсе виступив на вічу говорити, висказав кілька розумних думок так до річи, що "панови тічерови" варто було вивчити собі їх на память. Пролетар.

ДЕНІКІНЦЇ В ВІННІПЕҐУ ПРОВАЛИЛИ СЯ.

Перша спроба долярових патріотів зробити облаву на робітничі кишенї — скінчила ся повною невдачею.

Долярові патріоти в Вінніпеґу так вже зненавиджені тутешними українськими робітниками, що в послїдних двох роках вони не мали відваги скликати нї одного публичного мітінґу. Вони були певні, що на такім мітінґу українські робітники висвистали би їх зі сцени. Однак справа збираня долярів для збанкротованої контрреволюції у Відни і її аґентів в Канаді, є для долярових патріотів вельми пекучою справою. Все-ж таки вони не мали відваги скликати публичного мітінґу в Вінніпеґу, про що свідчить сей факт, що в жадній з вінніпеґських укр. чорносотенних ґазет з минувшого тижня не було і слова згадки, що в неділю відбудеть ся мітінґ долярових патріотів. Аж довідавши ся, що українські робітники Вінніпеґу скликають в неділю вечером свій мітінґ в Укр. Роб. Домі, долярові патріоти пустили ся на ризико і в суботу по полудни почали роздавати оголошеня про свій мітінґ в Квінс галї, що мав відбути ся о пів години скорше від мітінґу в Укр. Роб. Домі. "Патріоти" думали, що як укр. робітники будуть мати свій мітінґ в Укр. Роб. Домі, то за той час вони, долярові патріоти, зможуть обчистити кишенї тих людий, яких вони стягнуть на свій мітінґ зі всїх вінніпеґських церков. Тимчасом "патріоти" грубо перечислили ся. Помимо того, що в Укр. Роб. Домі відбув ся при досить численнім зборі робітничий мітінґ, про котрий є згадка на инщім місци, споре число українських робітників, яких долярові патріоти називають большевиками, прийшло ще до Квінс галї, щоби належито привитати долярових патріотів та запитати їх про ті гроші, що вони вже при ріжних нагодах збирали.

Мітінґ скликаний долярови патріотами до Квінс галї був надзвичайно оріґінальний. Українська чорна сотня в Вінніпеґу всїх відтїнків злучила ся разом і ужила всїх своїх сил, щоби стягнути на мітінґ всїх своїх сторонників. Католики з "Кан. Укр." злучили ся разом з "православними" від "Укр. Голосу" і з православним другого ґатунку цимбалїстом Божиком, а також приняли до себе оплачуваних анґлїйською релїґійною сектою презбітеріян від "Ранка". Така назбирана саламаха, що за гроші буде продавати українського робітника кому захочете, рішилась скликати мітінґ, використавши хвилю, що в Укр. Роб. Домі відбуваєть ся робітничий мітінґ. На сцені в Квінс галї засїли ось які "оборонцї" українського робітника і селянина: двох досить заживних католицьких попів, що поприїздили недавно зі старого краю; один православний піп "буковинського народу" (власні слова Божика); редактор презбитеріянської ґазетки, видаваної за гроші анґлїйських капіталїстів; президент "Руської фармерської елевейторської компанії" (Ферлей); петлюрівський "дипльомат", що недавно їздив до Тарнова за пособіями для "Укр. Гол.", який цїлий час був льояльним до Петлюри і його союзника Пілсудського (Стечишин); менаджер Будкового орґану "Кан. Укр." і адвокат Арсенич, який був і предсїдателем "мітінґу". Чи не добірний се "бонч"? Чи не видно зараз, що всї ті людцї завсїгди боронили справу українських робітників в Канаді?

Про самий "мітінґ" можна сказати, що не було жадного мітінґу. Кождий з сидячих на плятформі, коли встав говорити, зістав привитаний буканем і або зовсїм не міг розпочати своєї промови, або говорив сам до себе, бо його нїхто не чув і в кінци мусїв також сїдати. Особливо було досить потїхи з попів, як обидвох католицьких, так і православного. Сї вже випили найбільше. Коли-ж галя деколи на хвилину втихала і можна було зачути бесїдника, тоді знова почали ся сипати зі всїх сторін запити та ріжні оклики, як: Петлюра союзник Польщі, Петлюра запродав Польщі Галичину, Петрушевич запродав галицьку армію Денікінови, Денікінцї! Зрадники! Де подїлисьте гроші з Івася? Як там на Форт Ґері? (найдорозший готель в Вінніпеґу, де перебувають аґенти Петрушевича, що продають "бонди"). Нїчо не помогли часті погрози пана адвоката, що він покличе полїцію і скаже повикидати тих, що не дають бесїдникам говорити. Коли-б тих, що перебивали, було кількох, може пан адвокат і був би се зробив, але невдоволених з долярових потріотів було повно по цїлій галї і погрози пана адвоката скінчили ся на пустих словах. Так при великім шумі і крику перестояли на плятформі, намагаючись говорити або і часом говорячи, або пересидїли коло стола всї бесїдники, що були на програмі.

На кінцї "мітінґу" зарядив предсїдатель збірку гроший на покрите коштів мітінґу і на телеґраму до Лойд Джорджа та на підмогу "урядови" Петрушевича. Тому, що на галї були парафіяни всїх церков, вони почали кидати в капелюхи "пань" нїклї і кводри, а лише щось в двох капелюхах було по доляровому банкнотови. Попи і решта братії зі сцени, що в той час вистоювали вже за кулїсами, докинули від себе по пару долярів, так що всїх зібраних гроший проголошено 52 доляри і щось центів. Сего мало навіть, як крикнув хтось на галї, для аґентів Петрушевича, щоби перебути пару днів в Форт Ґери готелю.

Долярові патріоти може напишуть в своїх ґазетах, що на їх мітінґу було лише кількох большевицьких крикунів, які не давали бесїдникам говорити, а решта публики була за ними. Коли вони се напишуть, то се буде очевидна брехня. По перше, що коли-б було лише кількох людий на галї, що перебивали бесїдникам, то їх предсїдатель був би викинув з галї, що він зразу перехваляв ся був зробити. Друге, що свідчить про їх безуспішність на власнім мітінґу, се колєкта. Коли взяти під увагу, що чорна сотня всїх напрямів позбирала на мітінґ всїх своїх сторонників, яких лише могла зібрати, включаючи сюди парафіянів всїх церков, то 52 доляри дуже мізерна сума. Зрештою і на сї 52 доляри складали ся ще попи і решта "патріотичної" сметанки, що сидїла на сценї.

Додати ще тут належить, що про найголовнїйшу справу, для якої долярові патріоти скликали мітінґ, на "мітінґу" не згадано і словом. Се так звані "бонди" неістнуючої петрушевичівської "републики". Жадний з бесїдників навіть не відважив ся згадати про сї "бонди".

Так закінчила ся перша спроба долярових патріотів зібрати серед українських робітників і фармерів в Канадї — не смійте ся! — міліон долярів для Петрушевича і його контрреволюційної зграї у Відни і в Канадї.

Присутний.

ЩО КАЖЕ ПРОВІДНИК УКР. СТУДЕНТСТВА ПРО УКР. РОБІТНИКІВ.

У львівськім "Впереді" з 10. липня читаємо слїдуюче в рубриці "З дня":

"На останному зїздї української академічної молодїжи один студент в свойому рефераті сказав, що "на українських робітників не можна числити".

— Українські робітники — сказав він — се паскарі і депутатники!

Сказав те, чим наболїло його серце; сказав те, що довго носив сховане на днї своєї душі. І бувби може й решту виплюв з себе, якби не погамував ся!...

А сказав те не якийсь там півголовок, з яким нїхто не числить ся, не якийсь ряний клєрикал, чи перший лїпший визискувач, що в кождому робітнику бачить свойого ворога — а сказав се дня 2. липня року божого 1921-го, на студентському зїздї у Львові один з провідників української академічної молодїжи, що зачислює себе не до яких там назадників, а до поступовців, демократів, трудовиків!....

Не знаю, що сказали на се прочі студенти, чи вони згодили ся на виводи свойого провідника, чи нї — і не хочу про се знати.

Знаю тільки те, що соціялїстичні студенти зірвали з сими новими "спасителями" України, що для українського робітника мають тільки назви "паскар" і "депутатник".

— — — — — — — — — — — —

Про те, що скаже про українського робітника студент такого покрою, як згаданий провідник української, академічної молодїжи — менї, як робітникови, байдуже.

Та не байдуже менї, коли мій товариш-робітник тут в краю бореть ся за студентську справу, **а там в Америцї складає свої жертви на студентів, а вони з вдяки за се називають його злодієм, бо паскар — се звичайний злодій.**

І український робітник тут в краю і там в Америцї жадає від тих будучих провідників уже не академіків, але народу, коли не що иншого, то бодай... примітивного вихованя.

Будуйте, панове академики трудовики, рідний край без робітника! Побачимо, що з вашої будови вийде!"

Так пише "Вперед". Від себе-ж ми звертаємо укр. робітникам і фармерам в Канадї увагу на слова лїдера укр. студентів в старім краю. Хай укр. робітники в Канадї добре запамятають, що говорить про них провідник тих студентів, які звертають ся до укр. робітництва в Канадї за помочию і яку то поміч їм звідси дехто посилає.